

МИОДРАГ РИСТИЋ

ПРОСТОРНЕ СЛИКЕ

НАРОДНИ МУЗЕЈ КРАГУЈЕВАЦ

МАЛИ ЛИКОВНИ САЛОН 28 I – 17 II 1991.

Цело једно поглавље у уметности двадесетог века стоји под, у различитим импликацијама, познатим уметничким принципом да је, пре него што је неки облик на слици сасвим одређени и посебни предмет, то бојена мрља нанета на платно, и већ тим чином започиње његов самостални живот. Од импресионизма се заправо овај принцип врло савесно развијао у посебне велике сликарске школе које су се коначно улиле у повесни ток апстрактне уметности. И данас је могуће у сликарској пракси неких млађих уметника запазити одразе наведеног схватања, али и са приметним одступањима која су у вези са насталим искуствима практичног сликарског деловања у брзим пластичким превирањима током овог периода.

Протеклу деценију, колико управо и учествује, мада не толико интензивно, у уметничком животу, Миодраг Ристић је искључиво посветио стављајући пред своју уметност само један проблем: како дефинисати властиту сликарску поетику, а, са једне стране, остати доследан императиву креирања аутентичног и специфичног сликарског објекта, и, са друге, довести у питање управо њен темељни принцип који је наведен на почетку. Овај мали ретроспективни низ Ристићевих слика открива намеру да се обликује јединствени визуелни догађај који сачињавају само две једнако важне компоненте.

Заменом равне површине натегнутог сликарског платна рељефом, згузваном површином алуминијумских табли, легитимирала се Ристићева потреба да сопствено сликарство изуче из традиционално детерминисаних сликовних представа које се крећу у границама формирања иконичне ситуације према пропозицијама њене дводимензионалне основе. Такву неравну површину Ристић постиже различитим поступцима: гужвањем, савијањем, пресавијањем, гребанњем, улубљивањем алуминијумске табле. На тај начин аутор постиже рељефну површину различите профилисаности, од сасвим плитког до врло високог рељефа који би, да није дефинисан као слика-рељеф, могао чак бити завршено, самостално вајарско дело. Већ од самог почетка оваквог деловања, Ристић на поступан начин дестабилизује равну површину, најпре дискретно и готово ненамерно, па све приметније до јасног уметничког става који је сада достигао пуни ауторски дигнитет.

После овако припремане подлоге наступа процес наношења бојеног слоја, односно сликање по рељефној површини. Ристић је у почетку накратко, трагао за смислом геометризма, за оним облицима који су призивали баухаусовску визуелну естетику. Потом је изменио начин егзекуције колористичког призора на тај начин да је почео да примењује гестуални репертоар: силовито наношење боје четком, проливање и прскање течне боје, и најзад, у серији најновијих радова, утрљавањем крпом наноси лазурну боју новог звука, овога пута деликатније и прецизније, и са зорно контролисаним ефектом. У потоњим радовима приметна је тек местимична "организација" аморфне структуре његових рељефа, на тај начин да се јављају понеки дискретни углови и праве линије на местима савијања алуминијума. Тиме је учињен заправо један пуни круг и успостављена је карика са његовим првим радовима којима је принцип организовања (сликовне представе) био надређен принципу њихове дезорганизације.

Окосница Ристићевог ликовног концепта заснива се на формирању визуелне представе (познатим методама које је регистровала историја модерне уметности) у условима сликарски нерегулисана (рељефне) подлоге. У овом примеру, изабрани сликарски метод је савршено усаглашен са потребом, или тачније - циљем, овог аутора да преиспита и редефинише пластичке, формалне и стилске услове формирања и постојања неке визуелне представе, једне коначне и савршене иконичности апстрактног проседеа која дугује управо такав сопствени живот и вредност искључиво унутрашњим уметничким разлозима. Употреба једног од већ повесно елаборираних сликарских концепата на, условно говорећи, неодговарајућој, преадаптираној подлози, јасно предочава да се у данашњим условима одиграва једно велико преиспитивање значења, вредности и домета визуелних система савремене уметности, и њихова нова валоризација у складу са чулним и духовним захтевима, те потребама актуелних проценитеља и корисника.

Савремена слика, према тумачењу нових уметника, којима засигурно припада и Миодраг Ристић, је постала поље у коме се огледа појам чистог визуелног доживљаја. Извори овог измењеног пластичког посредовања су бројни; готово да је свака ликовна поетика из ближе или даље уметничке прошлости довољно добар подстицај да се од ње сачини темељито начело преиспитивања. Данас је уметност, поново, "уметност унутрашње нужности", а у овом специфичном облику, њена слика је настала из чистог деловања и отуда проистеклог утиска боје, све до ослобођеног колористичког звука, на једном за овакву потребу пригодно пронађеном и изведеном носиоцу такве сликовне представе. И у овом примеру још једном смо се приближили "апсолутној нултој тачки", када о строгом сликарству заправо и не може бити говора, већ о прегантној потреби аутора да у поступку нове креације пронађе ону иконичку представу која је истовремено и самозадати циљ и самоодмеравање степена аутентичне стваралачке воље.

The whole chapter in the art of the twentieth century is determined by the well known artistic principle whereby the life of the object begins with the first stroke of the paint across the canvas, before even it takes any particular, determined form. This principle was generated during the era of Impressionism and was concinously developed into different schools, which, in their turn, evolved into the Abstract art. Nowadays, it is possible to observe in the work of some contemporary artists the manifestations of the above artistic principle coupled with the experience gained through practical, fast happenings in plastics during this recent period.

For the past decade, which is the period of his introduction, as well as the involmment in the artistic world, though not particularly prolific, Miodrag Ristic has entirely dedicated himself and his art to the one single problem: how, on the one hand, to be able to define his own poetic expression while remaining true to the imperative of the authentic and specific creation of the painter's object, and, on the other hand, to explore and question the very same principle, which had been stated at the beginning of the work. This retrospective, which selects a small number of Ristic's work, unveils the intention to formulate a whole visual event comprising of the two, equally important components.

Using the wrinkled space of the aluminum plate instead of the flat plane of the canvas Ristic legitimized his own necessity to extricate his art from the traditional views on painting, which is limited by the situation of the iconic representation, towards propositions of its two dimensional framework. This uneven space Ristic acquires by the means of different techniques: wrinkling, bending, rolling, etching, bending in of the aluminum plate. In this manner the artist generates a space in relief of different depth ranging from the very low towards the very high relief which, where it not defined as relief-painting, could represent a finalized sculpture in its own right. From the very beginning of such proceedings Ristic gradually undermines the flat plane, at first descreetly and almost unintentionally only to become obvious artistic attitude, which finally reaches an acomplished level of the authorship.

The completion of the plate is followed by the layer of paint, rather the painting of this space in relief. At first Ristic was searching for the geometric solutions and for such forms which conjure up the visual aesthetics of Bauhaus. Later the changes his techniques of the colour execution in the manner which includes the repertory of various gestures: a forceful stroke of the brush, spilling and sprinkling of the liquid paint, and finally, in the series of the most recent work rubbing in by the cloth, which, now gives a new sound, as well as more delicate and more precise and strictly controlled effect. In the later works only random organization of the amorpheous structure of his reliefs is noticable in such a manner that there appear to be rare, discreet angles and straight lines at the places where the aluminum plate is bent. With this circle is complete and the ring in the chain is linked with his earlier works in which the principle of organization stands above the principle of desorganization.

The basis of Ristic's artistic concept lies in the achievement of visual effect (with well known methods registered in the history of Modern Art) in the conditions of irregular space. In this example the chosen artistic method is perfectly attuned with the need, or more precisely, the aim of this artist to question and redefine plastic, formal and stylistic conditions for creation and existence of a visual effect in the final and prefect iconic, abstract proceeding which owes its life and value to the entirely inner artistic reasons. The usage of one of already elaborated artistic concepts on an unsuitable preadapted base, as it were, clearly states that, at present, the contemporary art is undergoing a great deal of questioning concerning its meaning, value and aims, as well as its evaluation in accord with sensouous and spiritual demands and needs of the contemporary connaisseurs and public.

According to the present day artists, and Miodrag Ristic is one of them, the contemporary painting has become a plane in which the notion of the pure visual experience is reflected in. The sources for this altered undertakings in plastics are numerous: almost all artistic poetics, both from the recent and remote past, is sufficient encouregement to make it the basic framework for research. Nowadays the art is, again, "the art of inner necessity", and in this specific form, its picture was born from the pure creation and consequently unadularated impression of colour, releasing its sound towards the protagonist (the work of art) particulary researched and executed artistic performance. Once again in this example we touched upon "the absolute zero" whereby, strictly speaking, the painting itself does not exist any more, but the stubborn need of the artist to find in this new creation the iconic presentation which is both the self determined aim as well as the self evaluation of the level of the authentic creative will.

Text by: Jovan Despotovic
Translation by: Danica Doslov

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

МИОДРАГ РИСТИЋ

Рођен 1952. г. у Сарајеву. Завршио Факултет ликовних уметности у Београду 1978. године. Члан УЛУС-а од 1982. године.

Живи и ради у Београду.

Адреса: Светозара Марковића 10, тел. 338-563

ГРУПНА ИЗЛАГАЊА

Цртеж и мала пластика 1979 Београд

Интернационални биенални фестивал портрета графике и цртежа 1980 Тузла

Други триенали 1981 Wrocław

Нови чланови УЛУС-а 1982 Београд

23 Октобарски салон 1982 Београд

Пролећна изложба 1983 Београд

24 Октобарски салон 1983 Београд

Цртеж и мала пластика 1985 Београд

Цртеж и мала пластика 1986 Београд

Портрет у цртежу КНУ 1986 Београд

Сликарска пластика Салон МСУ 1987 Београд

Цртеж и мала пластика 1988 Београд

Цртеж и мала пластика 1989 Београд

31 Октобарски салон 1990 Београд

Јесења изложба 1990 Београд

САМОСТАПНЕ ИЗЛОЖБЕ

Галерија УЛУС 1990 Београд

Хелиа-Д 1990 Бачка Паланка

Мали ликовни салон 1991 Крагујевац

ИЗЛОЖЕНА ДЕЛА

1. Црна просторна слика 1981 ал. платно уље 116 x 98 x 15
2. Плава просторна слика 1981 ал. платно уље 95 x 97 x 13
3. Жута слика 1981 ал. платно уље 95 x 86 x 8
4. Просторна слика 1983 ал. платно уље 96 x 88 x 12
5. Просторна слика 6 1984 ал. емајл лак 94 x 142 x 41
6. Пластични цртеж 1989 ал. туш 100 x 105 x 5
7. Просторна слика 1990. ал. уље 160 x 87 x 36
8. Динамична форма 1990 ал. уље 98 x 100 x 25

ИЗДАВАЧ
Народни музеј Крагујевац
Мали ликовни салон

УМЕТНИЧКИ САВЕТ
Никола Јанковић
Мирољуб Сретеновић
Јелена Давидовић

КУСТОС
Споменка Ковачић Гужић

ШТАМПА
"Србоштампа" – Београд

Тираж
300